

Državni izpitni center

P 0 9 3 A 1 0 1 1 3

ZIMSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Torek, 9. februar 2010

POKLICNA MATURA

Popravljenana modernana različica

IZPITNA POLA 1

Nal.	Rešitve	Točkovanje	Točke
1.	d	1	1
2.	3 4 2 1	4 = 3 3 = 2 2 = 1	3
3.	Po smislu, npr.: K njemu so hodile gospodinje pralnilo (v topli vodi). / K studencu so hodile z namenom, da bi tam prale in splakovale perilo ter se družile.	1 za vsebinsko ustreznost 1 za jezikovno pravilnost	2
4.	c d	1 1 Če je kandidat izbral več kot dva odgovora, za to nalogo ne dobi nobene točke.	2
5.	A Ko so obnavljali področje izvirov, so tudi zasuli nekdanjo gozdno cesto. B Ko so obnavljali področje izvirov, so tudi uredili nekdanjo gozdno cesto. / Ob obnovi področja izvirov so uredili tudi nekdanjo gozdno cesto/makadamsko pot.	1 1 za vsebinsko ustreznost 1 za jezikovno pravilnost	3
6.	zapisano enogovorno neumetnostno	1 za vse tri pravilne rešitve	1
7.	širša javnost ... je namenjeno bralcem revije (Svet in ljudje)/ širšemu krogu bralcev / je bilo objavljeno v reviji (Svet in ljudje).	1 1	2
8.	Po smislu, npr.: Fotografija prikaže Jožefov studenec. / Zaradi fotografije je besedilo nazornejše. / Fotografija omogoča, da si bralci lažje predstavljamo (obnovljeni) Jožefov studenec. / Fotografija naslovnika pritegne k branju.	1 1 za jezikovno pravilnost	2
9.	sporočevalca / Kdo je besedilo napisal. / Ne moremo ugotoviti, kdo je sporočevalec/kdo je tvorec/avtor besedila.	1	1
10.	Kapelica daje celotnemu območju še poseben pomen.	1	1
11.	opisovanje/opisovalni	1	1
12.	dravskem kupovati temu prat dve koriti teh	6 = 3 5, 4 = 2 3, 2 = 1	3
13.	4 2 1	1 1 1	3
14.	Pralnica in studenec sta začela propadati. / Ker se pralnica in studenec nista več uporabljala, sta propadala. / Pralnica in studenec sta bila prepuščena razpadanju. Upoštevamo tudi: Pralnice in studenca ni nihče vzdrževal/obnavljal. Napačno: Pralnica in studenec sta danes neuporabna.	1 za vsebinsko ustrezno poved 1 za jezikovno pravilnost	2

15.	A 1./v prvem B arteški studenec presihajoči studenec C V geografiji./geografija Upoštevamo vsebinsko pravilnost odgovorov.	1 1 za obe strokovni poimenovanji 1	3
16.	A v ednini v množini B je (zemljepisno) lastno ime Upoštevamo tudi: je ime predela v Mariboru/je ime kraja.	1 1 1	3
17.	A na – z mestnikom/s 5. sklonom/s 5. skl. v – z mestnikom/s 5. sklonom/s 5. skl. B Po smislu, npr.: Na smučišču Vidregar v Vidergi se je zgodila nesreča. / V rojstni hiši Franceta Prešerna na Gorenjskem je bila včeraj svečana prireditev.	vsi štirje pravilni zapisi = 2 oba pravilna predloga/en pravilen predlog z ustrezno vezavo = 1 predloga nista izpisana = 0 1 za smiselno poved z obema predlogoma 1 za jezikovno pravilnost <u>vseh treh</u> povedi	4
18.	danes predel Maribora Upoštevamo tudi: predel Maribora. kar tega	1 1 1	3
19.	A d, č, a, c, b B Ko so obnovili območje izvirov, so uredili tudi nekdanjo makadamsko cesto. Upoštevamo tudi druge smiselno preoblikovane povedi s časovnim odvisnikom, npr.: Ko so obnavljali območje izvirov, so uredili tudi nekdanjo makadamsko cesto. / Tudi nekdanjo makadamsko cesto so uredili, medtem ko so obnavljali območje izvirov.	5 = 3 4, 3 = 2 2, 1 = 1 1 za ustrezno preoblikovano poved 1 za jezikovno pravilnost	5
20.	V soboto, 14. septembra 2002 ¹ so svečano odprli ² Jožefov studenec, ki stoji na ulici Ob izvirkih. Iz njegove pipe teče odlična pitna voda ³ s stalno temperaturo 20 °C. Obnavljanje tega studenca, ki ga je takratno Olepševalno društvo postavilo leta 1930 ⁴ se je začelo novembra 2001 ⁵ leta. Obnovitvena dela so zajela predvsem obnovo strešne kritine ⁶ sanacijo betonskih korit in betonskega studenca ter ureditev okolice. Upoštevamo tudi: V soboto 14. septembra 2002 so svečano ... Obnavljanje tega studenca ... se je začelo novembra 2001. / ...novembra leta 2001.	brez napak = 3 1, 2 napaki = 2 3, 4 napake = 1	3

21.	<p>URADNA PRITOŽBA</p> <p>Ustreznost besedilni vrsti (4)</p> <ul style="list-style-type: none"> podatki o sporočevalcu in naslovniku; kraj in datum pisanja <ul style="list-style-type: none"> poimenovanje besedilne vrste z izraženim namenom in temo (npr.: Pritožba zaradi slabe založenosti prodajalne) in ustrezen obseg besedila (jedrni del obsega najmanj 80 besed) (spoštljiv nagovor in) vljudnostni zaključek in podpis <p>Vsebina (4)</p> <ul style="list-style-type: none"> predstavitev okoliščin pisanja (kdo se pritožuje: dijak/-inja Živilske šole) vzrok nezadovoljstva (piše pritožbo, ker ni dobil/-a mineralne vode) utemeljitev pritožbe (že štiri leta v isti prodajalni kupuje vodo v plastenki in v zadnjem mesecu je trikrat niso imeli) predlog za odpravo napake oz. ureditev razmer <p>Jezikovna pravilnost in slogovna ustreznost (4)</p> <ul style="list-style-type: none"> jezikovna pravilnost slogovna ustreznost (vljudnost/vikanje, upoštevanje okoliščin iz navodil, jasnost izražanja ...) 	<p>2 = pravilna, popolna in smiselna navedba podatkov o sporočevalcu, naslovniku ter o kraju in datumu sporočanja</p> <p>1 = do dve manjši nepravilnosti ob smiselni navedbi podatkov o sporočevalcu, naslovniku, kraju in datumu (npr.: naveden je samo datum / kraj in datum sta napisana vzporedno z naslovom naslovnika)</p> <p>0 = manjkajo podatki o sporočevalcu ali o naslovniku / podatki o sporočevalcu in naslovniku so na napačnih mestih</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>2 (2 napaki = – 1 točka, do 0)</p> <p>2 (Za vsako vrsto slogovne neustreznosti odštejemo 1 točko, do 0 točk.)</p> <p>Jezikovno pravilnost in slogovno ustreznost vrednotimo samo, če je kandidat za vsebino dobil vsaj 2 točki.</p>	12
-----	--	---	----

1. primer pritožbe

Mojca Kovač
Živilska šola Maribor
Park mladih 3
2000 Maribor

Maribor, 12. februarja 2009

Trgovina Vrečka
Park mladih 1
2000 Maribor

Pritožba zaradi slabe založenosti prodajalne

Spoštovani!

Sem dijakinja Živilske šole Maribor v bližnji soseščini. Že četrto leto sem vaša redna stranka, na poti v šolo sem pri vas vsaj enkrat na teden kupila mineralno vodo. S ponudbo in prijaznostjo prodajalk sem bila zadovoljna, kar lahko trdim tudi za svoje sošolce in sošolke.

V zadnjem mesecu pa se mi je že trikrat zgodilo, da niste imeli mineralne vode. Menim, da ima kupec pravico do nakupa po svoji izbiri in pričakujem, da jo boste spet naročili.

Pozdravljam vas z željo, da boste tudi tokrat prisluhnili svoji stalni stranki.

Mojca Kovač

2. primer pritožbe

Andrej Kovač
Vetrinjska 3
2000 Maribor

Maribor, 12. 2. 2010

Trgovina Kruhek
Park mladih 27
2000 Maribor

Pritožba zaradi pomanjkanja živil v prodajalni

Pišem vam, ker sem nezadovoljen s ponudbo v trgovini. Sem dijak 4. letnika srednje živilske šole. Vsako jutro sem se na poti v šolo ustavil v vaši prodajalni ter kupil plastenko mineralne vode in prigrizek. Doslej sem bil vedno zadovoljen, saj so bile police dobro založene. V zadnjem mesecu pa se je že tretjič zgodilo, da vode niste imeli, čeprav sem prodajalko dvakrat opozoril na pomanjkanje.

Predlagam, da v najkrajšem času obnovite zalogo. Tako boste poskrbeli za zadovoljstvo kupcev in obdržali svoje stranke.

S spoštovanjem

Andrej Kovač

IZPITNA POLA 2

VODENA INTERPRETACIJA

Metod Pevec, Ženska z oguljeno torbico in zaskrbljenimi očmi (odlomek)

VSAK SVOJO POT

Primeri v moderiranem točkovniku so ilustrativni – v kandidatovi interpretaciji ocenimo kot ustrezne vse zapise, ki navedenim primerom ustrezajo po taksonomski stopnji zahtevnosti.

Opredelitev odlomka glede na književno zvrst (Znanje in razumevanje) 2 T

0 T – Ni opredelitve. / Opredelitev je napačna.

Primer: Besedilo je lirsko, prikazana so predvsem pisateljeva čustva.

1 T – Zvrst je poimenovana.

Primer: V tem odlomku pripoveduje pisatelj o ljudeh na avtobusu. / Odlomek je iz epskega besedila.

2 T – Zvrst je poimenovana, navedena je tudi značilnost zvrsti v odlomku.

Primer: Odlomek je epski. Pisatelj pripoveduje o dogajanju na avtobusu, eno izmed potnic pa tudi natančneje opisuje.

Povzetek odlomka (Znanje in razumevanje) 4 T

0 T – Ni povzetka, ni obnove.

1 T – Obnova odlomka z vsebinskimi napakami.

2 T – Obnova odlomka brez vsebinskih napak. / Povzetek odlomka z vsebinskimi napakami/z vsebinsko napako.

Primer: Moški v avtobusu pripoveduje predvsem o ženski, nekaj tudi o drugih potnikih, motita ga smrad in jok, ko izstopi, vidi praznino na obrazih.

3 T – Namesto povzetka odlomka je naveden samo posamezen motiv odlomka.

Primer: Pisatelj prikazuje, kako ena izmed potnic na avtobusu joče, kakšen je pri tem njen obraz. Pove tudi, da je začela jokati, ko je imela v rokah otroško igračo.

4 T – Povzetek odlomka. Brez vsebinskih napak.

Primer: Pisatelj pripoveduje o ženski, ki sedi v avtobusu na sedežu pred njim. Opisuje njeno zunanost in reakcije. Omenja tudi obnašanje drugih potnikov, svoj odziv na dogajanje med vožnjo in občutek, ki ga ima, ko izstopi.

(Povzetek odlomka ocenimo s štirimi točkami tudi v interpretaciji, ki vsebuje še obnovo odlomka brez vsebinskih napak.)

Razlaga pripovedovalčevega doživljanja. Kakšen opazovalec je? (Razčlemba in razlaga) 2 T

0 T – Razlage ni. / Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.

Primer: Pripovedovalec je drugačen opazovalec, vse na avtobusu ga zanima.

1 T – Razlaga je skopa, površna, nejasna.

Primer: Pripovedovalec v avtobusu stoji, zato lahko natančno opazuje žensko pred seboj. Do nje je pozoren in začuden.

2 T – Razlaga je jasna, natančna.

Primer: Pripovedovalec natančno, zelo pozorno opazuje žensko, ki sedi pred njim, vidi nekatere podrobnosti v njenem videzu, predvsem pa se posveti gibom njenih rok in joku, ki je nekako povezan z igračko.

Razlaga pripovedovalčevega doživljanja. Misli o ženski (Razčlemba in razlaga) 2 T

0 T – Razlage ni. / Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.

Primer: Misli, da je bolna.

1 T – Razlaga je skopa, površna, nejasna. / Parafraziran je del odlomka.

Primer: Misli, da za nekom žaluje, da je utrujena, stara in dolgočasna. / Misli, da ni negovana, ker se njeni lasje še komaj spominjajo pričeske, in da joče zelo mirno, disciplinirano.

2 T – Razlaga je jasna, natančna.

Primer: Pripovedovalec misli, da je ženska pred njim debela, utrujena, revna in da se zaveda svojega neurejenega videza. Opazi, da jo pretrese igračka, ki jo vzame iz torbice, predvsem pa se čudi, da lahko joče tako, kot bi samo spuščala solze po negibnem obrazu.

Razlaga pripovedovalčevega doživljanja. Misli o drugih potnikih (Razčlemba in razlaga) 2 T

0 T – Razlage ni. / Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.

Primer: Vsi potniki so po njegovem slabo živeli.

1 T – Razlaga je skopa, površna, nejasna. / Parafraziran je del odlomka.

Primer: Misli, da so navajeni take vožnje in vsega, kar se zgodi na avtobusu, zato na nič ne reagirajo. / Sopotniki po njegovem sploh ne zaznavajo smradu in ničesar drugega, vse se jim zdi nekaj samoumevnega, zato prazno strmijo ven.

2 T – Razlaga je jasna, natančna.

Primer: Potniki se mu zdijo navajeni smradu na avtobusu, opazi, da vsi, ki sedijo, gledajo skozi okna, za sopotnike se pa ne zmenijo. Tudi potem ko izstopi, začuti, da bodo odšli vsak po svoji poti in da so njihovi pogledi prazni.

Citirana poved iz odlomka (Predstavitev dejstev in stališč) 2 T

0 T – Poved ni citirana. / Citirana poved ne ustreza navodilu.

Primer: »Gleda skozi okno kot navsezadnje vsi potniki na sedežih ob oknu in joka, hočem reči, spušča solze.«

1 T – Citat ni natančno v skladu z razlago, a je še smiselno povezan z njo. / Namesto citirane povedi je opisan primer.

Primer: »Okorno poboža igračko, jo za hipec strastno stisne v pesti in vrne v torbico.«

2 T – Citirana je ustrezna poved.

Primer: »Če ne bi bilo tistega z igračko, bi pomislil, da ima bolne oči.«

(Z dvema točkama ovrednotimo tudi vsak drug primer, ki natančno utemeljuje razlago.)

Povzetek ugotovitev o govoru v odlomku (Sinteza in vrednotenje) 2 T

0 T – Povzetka ni. / Povzetek se ne nanaša na prejšnje razlage, ampak npr. na zunanje dogajanje v odlomku (ponovljen je začetni povzetek).

2 T – Povzetek se nanaša na prejšnje razlage.

Primer: Pripovedovalec pozorno spremlja neznano žensko in nakazuje, kakšno je njeno življenje, v kakšnih okoliščinah živi. Presenečen je nad načinom, s katerim izraža čustva. Na sploh doživlja vožnjo z avtobusom drugače kot ostali potniki, skupno z njimi mu je, da gredo po tej vožnji vsak svojo pot.

(0 točk ali 2 točki, vmesnih točk ni.)

Komentar pripovedovalčevega odnosa do potnikov (Sinteza in vrednotenje)**2 T**

0 T – Komentarja ni. / Izražen je kot skopa trditev. / Ni v skladu z odlomkom.

Primer: Pripovedovalec pri vsakem potniku vidi le najslabše. Verjetno je bogat gospod, ki ne razume, da ne živimo vsi v istih okoliščinah.

1 T – Komentar je nejasen, izražen z ohlapno, šibko razlago.

Primer: Ženske po mojem ne bi niti opazil, če ne bi bil v to prisiljen, ker je sedela tik pred njim, enako velja za druge potnike v avtobusu. / Njegova pozornost kaže, da se zanima za ljudi; do njih je tudi vljuden, saj zadrži komentar zase.

2 T – Komentar je jasen, vsebuje ustrezno razlago.

Primer: Pripovedovalec bi lahko tako kot drugi potniki strmel skozi okno, a ga očitno bolj kot okolica, o kateri niti ne vemo, kakšna je, zanimajo ljudje. Ni mu do stikov z njimi, samo opazuje jih rad. Morda celo preveč očitno strmi v žensko, da opazi take podrobnosti, kot sta razlika med svežimi in starimi vrezninami na njenih rokah in obtolčenost zelo majhnega predmeta, avtomobilčka. Iz pripovedovalčevega opisovanja lahko razberemo, da je ženska revna in da jo je nekaj, kar je povezano z otrokom, zelo prizadelo. Izraža sicer začudenje nad njenim jokom, sočutja pa ne. Morda bi jo lahko vprašal, kaj se ji je zgodilo. S tem, ko jo le opazuje in po svoje ocenjuje, se zdi nekako vzvišen. (Vprašanje je, če je res debela, saj so nekatera merila za to danes zelo stroga.) Podobno učinkuje njegova zadržanost, ko se nihče od potnikov ne odzove na smrad, ki ga je nekdo povzročil v očitno polnem avtobusu.

Presoja sporočila zadnje povedi (Sinteza in vrednotenje)**2 T**

0 T – Ni presoje. / Presoja je izražena kot skopa trditev/ne ustreza navodilu.

Primer: Veliko ljudi na svetu se zanemari, sedijo na avtobusu in se ne ozirajo na druge.

1 T – Presoja je nejasna, izražena z ohlapno, šibko razlago/nakazana v primeru iz življenja.

Primer: Ljudje se pogosto samo opazujemo, stika pa ne navežemo. Mislim, da je med vožnjo z avtobusom to še razumljivo, v družinah, kjer vsak živi po svoje, pa ne.

2 T – Presoja je jasna, vsebuje ustrezno razlago.

Primer: V zadnji povedi pisatelj pove, da ljudje živimo vsak zase. Včasih nas kakšne okoliščine, kot je na primer vožnja z avtobusom, združijo, pa teh okoliščin ne izkoristimo. Ljudje v avtobusu se ne pogovarjajo, tako je pogosto tudi doma, na delovnem mestu, v šoli ali drugje. To, da hodimo vsak svojo pot, pomeni, da smo med seboj tujci. V tem je tudi pripovedovalec enak ljudem, o katerih razmišlja. Mislim, da je njegova zadnja misel nekoliko samokritična. Tudi on ničesar ne naredi, da bi bilo drugače. Če bi se ljudje pogovarjali, jim ne bi bilo treba strmeti v prazno in ne bi bili sami na svojih poteh.

Utemeljitev stališča s primerom iz lastnih izkušenj (Predstavitev dejstev in stališč)**2 T**

0 T – Naveden ni noben primer. / Naveden je primer, ki ne utemeljuje presoje.

Primer: Enkrat sem se peljala z avtobusom in sem bruhala, ker je gospod pred menoj tako smrdel.

1 T – Primer je samo imenovan/nakazan.

Primer: Vsak svojo pot smo šli tudi z ljudmi, s katerimi smo se nekoč dobro razumeli in si zaupali. Prišel je čas, ko nas je življenje ločilo. Bilo nam je žal, a nismo mogli ničesar spremeniti.

2 T – Primer je na kratko opisan.

Primer: V osnovni šoli sem imel prijatelje, ki so mi veliko pomenili. Potem smo začeli obiskovati različne srednje šole. Nekaj časa smo se še pogrešali, kmalu pa smo se zblížali z novimi sošolci. Po končani srednji šoli se poti spet razidejo. Nekateri gredo iskat službe, drugi študirat na višje in visoke šole. Naslednja nova pot se začne, ko se človek odseli od svojih staršev in si ustvari novo družino. Vsak sicer hodi po svoji poti, vendar ima tudi takrat, ko je na njej čisto sam, možnost, da se prav s to potjo komu približa ali pa se od njega oddalji. To dokazujejo številna dolgoletna prijateljstva, ki jih niso mogle uničiti nobene okoliščine, pa tudi pretrgane vezi med ljudmi, ki sicer živijo v istem domu.

Členitev besedila (Predstavitev dejstev in stališč) 2 T

0 T – Besedilo ni logično členjeno, ni koherentno.

1 T – Besedilo je logično členjeno, ni koherentno. Besedilo je koherentno, ni logično členjeno.

2 T – Besedilo je logično členjeno in koherentno.

Jezikovna pravilnost, slogovna ustreznost

Slovnična pravilnost 2 T

Pravopisna pravilnost 2 T

Slogovna ustreznost 2 T

Za vse velja:

0 T – Veliko raznovrstnih napak, ki se ponavljajo.

1 T – Več raznovrstnih napak, ki se v glavnem ne ponavljajo.

2 T – Le nekatere vrste napak, ki se praviloma ne ponavljajo.

DODATNA NAVODILA:

- Če kandidat piše obe interpretaciji, ocenimo prvo.
- Če piše interpretacijo na konceptni list, pri vrednotenju ne odbijemo točk.
- Če napiše manj kot 400 besed, mu od skupnega seštevka odštejemo eno točko; če napiše manj kot 200 besed, mu odštejemo dve točki.

SAMOSTOJNA INTERPRETACIJA

Andrej Blatnik, Rai (odlomek)

Primeri v moderiranem točkovniku so ilustrativni – v kandidatovi interpretaciji ocenimo kot ustrezne vse zapise, ki navedenim primerom ustrezajo po taksonomski stopnji zahtevnosti.

Opredelitev odlomka (besedila) glede na književno zvrst (Znanje in razumevanje) 2 T

0 T – Ni opredelitve. / Opredelitev je napačna.

Primer: Besedilo izpoveduje. / Odlomek je glasbene zvrsti.

1 T – Zvrst je poimenovana.

Primer: Odlomek je iz epskega besedila. / Besedilo je pripovedno/pripoveduje.

2 T – Zvrst je poimenovana, navedena je tudi značilnost zvrsti v odlomku.

Primer: Odlomek je iz epskega besedila, v njem pisatelj pripoveduje o dogodkih iz življenja nekega moškega.

Povzetek odlomka (Znanje in razumevanje) 4 T

0 T – Ni povzetka, ni obnove.

1 T – Obnova odlomka z vsebinskimi napakami.

2 T – Obnova odlomka brez vsebinskih napak. / Povzetek odlomka z vsebinskimi napakami/z vsebinsko napako.

Primer: Moški se zjutraj vrača domov. Tam ga čaka ženska, s katero se ne razume. Ve, da se bosta spet prepirala, ker on ne govori resnice, ona pa je ljubosumna.

3 T – Namesto povzetka odlomka je naveden samo posamezen motiv odlomka.

Primer: Moški se vedno znova vrača domov. S partnerico se ne more pogovarjati, saj mu ne verjame, zato preko slušalk posluša glasbo. To se dogaja vsak dan.

4 T – Povzetek odlomka. Brez vsebinskih napak.

Primer: Moški, o katerem govori odlomek, se v zimskem jutru vrača k svoji ženi. Preden se vrne, se zaveda, da ga čaka neprijetno srečanje, kakršnih je že navajen. Žena misli, da noči preživlja pri drugi, in ker je ne more prepričati, da to ni res, si vsakič natakne slušalke in posluša glasbo. (Povzetek odlomka ocenimo s štirimi točkami tudi v interpretaciji, ki vsebuje še obnovo odlomka brez vsebinskih napak.)

Prepoznavna – izbira problema/prvine (Razčlemba in razlaga) 3 T

0 T – Problem ni izbran. / Literarna prvina ni izbrana. / Samo splošno razmišljanje o pojavu ali problemu – brez povezave z odlomkom.

1 T – Izbran je problem, ki je v odlomku samo nakazan. / Izbrana je prvina, ki ni bistveno povezana z osrednjo prvino.

Primer: nezvestoba/prevara

2 T – Izbran je problem, ki je smiselno povezan z osrednjim problemom. / Izbrana je prvina, ki je smiselno povezana z osrednjo prvino.

Primer: odgovornost v partnerskem odnosu/nezaupanje

3 T – Izbran je osrednji problem odlomka/in problem, ki je bistveno povezan z njim. / Izbrana je osrednja prvina odlomka/in prvina, ki je bistveno povezana z njo.

(Upoštevamo tudi poimenovanje v naslovu. Problem, izbran za ta vzorec samostojne interpretacije, je natisnjen krepko.)

Primer: umikanje, beg pred resničnostjo/odtujenost partnerjev/težave pri sporazumevanju

Razlaga izbranega problema/izbrane prvine (Razčlemba in razlaga)**3 T**

0 T – Ni razlage. / Razlaga je napačna.

Primer: Mož ne mara več svoje žene, zato se vsak dan pretvarjata.

1 T – Razlaga je skopa, površna.

Primer: Ker moški posluša glasbo preko slušalk, ne ve, kaj mu hoče žena povedati. Tako beži od nje, čeprav je z njo.

2 T – Parafraziran je ustrezen del odlomka.

Primer: Ker ženi noče več ugovarjati in pojasnjevati, si natakne slušalke in kaseto se znova in znova obrača, ko on dela, ženska pa ga gleda, zavita v rjuho, vsa nepremična.

3 T – Razlaga je ustrezna, jasna, natančna.

*Primer: Moški živi v težkih okoliščinah; iz pripovedovanja lahko sklepamo, da je njegova žena bolna. Tak je njen videz, tudi gospodinjska in druga dela opravlja on. Ker hodi ponoči od doma, je žena prepričana, da ljubi drugo, in mu očita neiskrenost. On pa nočni čas preživlja v gozdu, ob poslušanju glasbe. Na ta način beži od resničnosti, od vsakdanjih težav. To se dogaja tudi takrat, ko je doma. Glasba mu pomeni nekakšen nadomestek za komunikacijo.***Utemeljitev razlage z opisanim ali s citiranim primerom iz odlomka (Predstavitev dejstev in stališč)****2 T**

0 T – Primera ni. / Poved ni citirana. / Citirana poved ne ustreza navodilu.

Primer: »Seže v žep, natakne si slušalke.«

1 T – Primer iz odlomka ni natančno v skladu z razlago, a je še smiselno povezan z njo.

Primer: »In spet bo vedel, da nima pomena ugovarjati, pojasnjevati.«

2 T – Primer iz odlomka je natančno v skladu z razlago.

*Primer: »Spet si bo nataknil slušalke in kaseto se bo znova in znova obračala, ko bo brisal mizo, pomival posodo, ženska pa ga bo gledala, zavita v svojo zamazano in pošito rjuho, nepremična.«**(Z dvema točkama ovrednotimo tudi vsak drug primer, ki natančno utemeljuje razlago.)***Povzetek ugotovitev (Sinteza in vrednotenje)****2 T**

0 T – Povzetka ni. / Povzetek se ne nanaša na prejšnje razlage, ampak npr. na zunanje dogajanje v odlomku (ponovljen je začetni povzetek).

2 T – Povzetek se nanaša na prejšnje razlage.

*Primer: Moški se umika pred resničnostjo v svet glasbe, a njegov občutek odgovornosti do žene je močnejši, zato ostaja z njo.**(0 točk ali 2 točki, vmesnih točk ni.)***Lastno mnenje o problemu/prvini v odlomku (Sinteza in vrednotenje)****2 T**

0 T – Mnenje ni izraženo. / Izraženo je kot skopa trditev.

Primer: Mož bi lahko glasbo poslušal z ženo.

1 T – Mnenje je nejasno, izraženo z ohlapno, šibko razlago.

Primer: Razumem, da glasbo posluša na sprehodih, saj potrebuje tak odmik od težke vsakdanjosti, ne pa doma. Ne vem, ali je ženi pojasnil, kaj mu pomeni.

2 T – Mnenje je jasno, vsebuje ustrezno razlago.

Primer: Moški v odlomku potrebuje svoje umike, saj je njegovo življenje težko. Pri vsem svojem bežanju vendarle ostaja z ženo in ta njegov občutek odgovornosti zelo spoštujem. Seveda ima prednost, da se lahko umakne, da spremeni okolje, morda prav s tem dobi moč, da še sprejema svojo ženo. Mislim, da ima pravico do svojega koščka življenja, sprašujem pa se, ali je bežanje rešitev. Po mojem mnenju ni, saj ne on ne žena nista zadovoljna. Žena trpi, muči jo ljubosumje, on se ne potrudil dovolj, da bi ji približal svoj svet. .

Lastno mnenje o problemu/prvini na splošno (Sinteza in vrednotenje)**2 T**

0 T – Ni mnenja. / Mnenje je izraženo kot skopa trditev. / Ni povezano z odlomkom.

Primer: Vsi se moramo včasih umakniti pred takšnimi problemi.

1 T – Mnenje je nejasno, izraženo z ohlapno, šibko razlago/nakazano v primeru iz življenja.

Primer: Resničnost je včasih kruta, nekaterih problemov ne moremo rešiti. Pomembno pa je, da ne obupamo in da najdemo v nečem tolažbo in veselje. To je lahko glasba ali kaj drugega.

2 T – Mnenje je jasno, vsebuje ustrezno razlago.

Primer: Mislim, da se od resničnosti lahko umaknemo le za nekaj časa. Iz nje lahko bežimo, popolnoma zbežati pa ne moremo. Takrat, ko čutimo, da ne bomo mogli rešiti problemov, ali takrat, ko nam gre reševanje težko od rok, je morda prav, da se za nekaj časa umaknemo v samoto, da vse dobro premislimo. Vsak mora reševati svoje probleme sam, po svojih močeh, vendar ne egoistično, saj ne živimo sami. Dobro je, da pomagamo reševati tudi težave drugih in da jih drugi pomagajo reševati nam. Tako imamo več možnosti za uspeh in zadovoljstvo. Domišljija, ki nas vodi skozi svetove glasbe, filmov, knjig je nekaj lepega in prijetnega, nikoli pa ne more nadomestiti živega stika z ljudmi v našem okolju.

Utemeljitev mnenja s primerom iz lastnih izkušenj ali iz kakega drugega književnega besedila (Predstavitev dejstev in stališč)**2 T**

0 T – Naveden ni noben primer. / Naveden je primer, ki ne utemeljuje presoje.

Primer: Mladi pogosto bežijo v različne droge.

1 T – Primer je samo imenovan/nakazan.

Primer: Mnogi pari so skupaj tako kot moški in ženska v odlomku. Ona je vedno doma, on pa nekje zunaj, s prijatelji ali s svojimi hobiji. Niso zadovoljni, pa še kar vztrajajo.

2 T – Primer je na kratko opisan.

Primer: Včasih obiščem starejšo sorodnico, ki je že dolgo upokojena in pogosto osamljena, čeprav je mož doma. Tudi on je upokojen. Prej je bil poslovnež, ki je veliko potoval. Zdaj vse dneve prebira zgodovinske knjige in kriminalke. Pravi, da mora nadoknaditi zamujeno. Žena bi se kdaj pogovarjala, on pa za to nima časa. Kadar si ga vendarle vzame, ji očita, da govori vedno iste stvari, in sicer takšne, s kakršnimi se on noče ukvarjati. Ne mara pogovora o boleznih in o raznih nadaljevankah. Zadovoljen je, kadar pride kdo na obisk in se posveti njegovi ženi. Otrok nimata, prijatelji pridejo zelo redko, sorodniki smo skoraj edini njuni obiskovalci. Ta mož ne beži pred kakimi resnimi problemi, umika se pred osebo, s katero je poročen dolga leta. To je težko razumeti.

Členitev besedila (Predstavitev dejstev in stališč)**2 T**

0 T – Besedilo ni logično členjeno, ni koherentno.

1 T – Besedilo je logično členjeno, ni koherentno. Besedilo je koherentno, ni logično členjeno.

2 T – Besedilo je logično členjeno in koherentno.

Jezikovna pravilnost in slogovna ustreznost**Slovnicihna pravilnost****2 T****Pravopisna pravilnost****2 T****Slogovna ustreznost****2 T**

Za vse velja:

0 T – Veliko raznovrstnih napak, ki se ponavljajo.

1 T – Več raznovrstnih napak, ki se v glavnem ne ponavljajo.

2 T – Le nekatere vrste napak, ki se praviloma ne ponavljajo.

DODATNA NAVODILA:

- Če kandidat piše obe interpretaciji, ocenimo prvo.
- Če piše interpretacijo na konceptni list, pri vrednotenju ne odbijemo točk.
- Če napiše manj kot 400 besed, mu od skupnega seštevka odštejemo eno točko; če napiše manj kot 200 besed, mu odštejemo dve točki.
- Za izviren naslov samostojne interpretacije prištejemo skupnemu seštevku točk eno točko do največjega možnega števila (30).